

Kriterier for udpegningen af skov til biodiversitetsformål i henhold til Naturpakken

Af aftale om Naturpakken fremgår:

"Aftaleparterne er enige om at udlægge arealer i eksisterende skov til urørt skov og anden biodiversitetsskov, så der samlet opnås 25.000 ha biodiversitetsskov. Der er i dag i Danmark udlagt 11.700 ha skov på offentlige og private arealer til urørt skov og anden biodiversitetsskov, som vil indgå i det samlede areal på 25.000 ha. Aftaleparterne er således enige om at udlægge i alt 13.300 nye ha skov til biodiversitetsformål. Herefter vil der være i alt 19.100 ha urørt skov (med og uden pleje – fx græsning) og 5.900 ha anden biodiversitetsskov. Udlægningen sker på statens arealer og skal ske på den mest omkostningseffektive måde på baggrund af den nyeste viden og med konsultation af relevante forskningsmiljøer, herunder det vidensgrundlag, der tilvejebringes i projektet om kortlægning af naturmæssigt særligt værdifuld skov. Den konkrete udlægning af arealerne fastlægges, så det sikres, at der målrettet udlægges arealer med det største biodiversitetspotentiale. Samlet udlægges således et areal svarende til 20 procent af statens skovareal til urørt skov eller anden biodiversitetsskov (Miljø- og Fødevarerministeriets og Forsvarets skovareal svarer til 111.500 ha).

Udlægningen sker ved en indfasning, hvor der udtages økonomiske værdier over de næste 10 år for løvskov, mens der for plantager med nåletræ sker en indfasning over 50 år for at sikre højere biodiversitetspotentiale ved bl.a. at konvertere nåleskoven og samtidig udtage økonomiske værdier. De nye udlagte arealer vil omfatte hele skove eller dele af større skove inklusiv mindre åbne arealer som fx skovmoser, skovenge mv., som er en naturlig del af skoven."

Af de 13.300 nye ha, der udlægges på Miljø- og Fødevarerministeriets arealer, udlægges der 6.700 ha urørt løvskov, 3.300 ha urørt nåletræsplantage og 3.300 ha biodiversitetsskov.

Baggrund for udpegninger

Der gennemføres 3 forskningsbaserede analyser af biodiversitetspotentialet i Naturstyrelsens skove: et ph.d.-projekt om biodiversiteten på Naturstyrelsens arealer, en strukturanalyse (Københavns Universitet) og en biodiversitetsanalyse (Københavns og Aarhus Universitet) af statens skove. De 3 analyser repræsenterer forskellige tilgange til at analysere biodiversitetspotentialet. Resultaterne fra de tre analyser vil blive brugt i forbindelse med udpegningen af de konkrete arealer. Derudover indgår en række andre hensyn i udpegningen. Her vil hensyn til friluftslivet og lovgivningsmæssige bindinger, for eksempel beskyttelse af fortidsminder, tillægges relativ stor betydning. Desuden vil der blive taget hensyn til særligt værdifulde forsøgsarealer, anlagt af universiteterne, og frøavlsarealer.

Rammer for udpegning

Naturstyrelsen vil i forhold til rammerne lægge følgende kriterier til grund:

- Der udpeges sammenhængende skovarealer i form af hele skove eller dele af større skovområder, jf. aftaleteksten. Der udpeges såvel hele små skove med høj værdi for biodiversiteten som store skove eller store skovområder. Som udgangspunkt udpeges skove under 200 ha i deres helhed.
- I de hele skove/skovområder indgår og medregnes lysåbne naturarealer indenfor skovgrænsen idet samlede udpegningsareal. Lysåbne naturarealer, der ligger udenfor skovgrænsen, medtages i styrelsens overvejelser i forbindelse med udpegningen, men medregnes ikke i den samlede udlægning.
- Når der er udpeget dele af større skovområder, er det ved opdelingen tilstræbt:
 - a) At der medtages flest mulige ældre bevoksninger.
 - b) At der er fokus på at sikre en så høj andel af hjemmehørende træarter som muligt i de udpegede områder.
 - c) At der sikres en letgenkendelig afgrænsning i skoven, der samtidig sikrer en fremtidig hensigtsmæssig forvaltning – f.eks. langs veje, vandløb eller lignende.
- Det tilstræbes at friholde særligt værdifulde fladedækkende fortidsminder (højryggede agre og oldtidsagre) fra udpegningerne. I tilfælde af at det ikke er muligt at undlade konkrete arealer med fladedækkende fortidsminder fra en udpegning, klassificeres arealet som anden biodiversitetsskov.
- Hvorvidt et areal klassificeres som urørt skov eller anden biodiversitetsskov, afhænger af de i området registrerede arters økologiske præferencer samt arealernes naturværdier generelt.

Kriterier for de konkrete udpegninger

Naturstyrelsen vil i prioriteret rækkefølge lægge vægt på følgende i forbindelse med de konkrete udpegninger:

Arealer, der anbefales i analyserne

1. Udpegningerne vil tage udgangspunkt i de arealer, der anbefales i de udførte struktur- og biodiversitetsanalyser. Der vil blive lagt størst vægt på de arealer, som anbefales i alle de udarbejdede biodiversitets- og strukturanalyser.

Biodiversitetsmål og eksisterende kortlægninger

2. For at bidrage til opfyldelsen af internationale biodiversitetsmål vil hensynet til at sikre flest mulige sjældne og truede arter blive vægtet højt (Aichimål 12).
3. I udpegningen vil indgå så meget som muligt af kortlagt habitatnatur (Natura 2000 områder), naturmæssig værdifuld skov (skovlovens § 25), eksisterende udpegninger og plukhugstarealer. I det tilfælde, det giver mening i forhold til biodiversiteten, kan udpegningerne ske, så tidligere udlagte arealer kan bindes sammen, også udenfor de arealer, der anbefales i biodiversitetsanalyserne.

Friluftsliv

4. I tilfælde, hvor udpegning af konkrete skove vurderes at medføre særlige problemer, for friluftslivet, fx skovområder hvor nedfaldende grene m.v. vil udgøre en særlig risiko for skovens friluftsliv, eller hvor borgernes færdselsret i praksis begrænses i betydeligt omfang, kan hele eller dele af skoven friholdes fra udpegningen eller udpeges som anden biodiversitetsskov.
5. Udpegningen af et skovareal undlades, hvis udpegningen medfører uforholdsmæssigt store følgeudgifter i forhold til at sikre skovens eksisterende friluftsliv.

Geografisk spredning

6. I det omfang det er hensigtsmæssigt i forhold til biodiversiteten, sikres der en geografisk spredning af udpegningerne på tværs af landet og i henhold til repræsentationen af forskellige skovnaturtyper.

Forsøgsarealer

7. I det omfang forsøgsarealer anlagt af de danske universiteter optræder i de udpegede skove, indgår de i udpegningen. Er forsøgene i modstrid med formålet med skov til biodiversitetsformål (for eksempel hugstforsøg), ophører forsøget indenfor indfasningsperioden efter nærmere aftale med den relevante forskningsinstitution. Særligt værdifulde forsøgsarealer (f.eks. hugstforsøg), med en varighed ud over de næste 10 år for løvskov og 50 år for nåletræsplantager, kan dog undlades fra udpegningen eller i en overgangsperiode klassificeres som anden biodiversitetsskov.
8. Frøavlsbevoksninger indenfor de udpegede arealer ophører som udgangspunkt med frøproduktionen. Dog undlades særligt værdifulde frøavlsbevoksninger fra udpegningen.
9. For at sikre en omkostningseffektiv udlægning udlægges det areal med de laveste omkostninger, hvis valget står mellem 2 eller flere arealer, hvor biodiversitetspotentiallet alt andet lige er stort set ens.